

Päätoimittaja
Riikka Lämsä
editor@socialmedicine.fi

Toimitussihteeri
Suvi Määttä
Puh. 040 5937 048
toimitussihteeri@socialmedicine.fi

Lehden internetsivut
<http://journal.fi/sla>

Julkaisija
Sosiaalilääketieteen yhdistys ry
Socialmedicinska föreningen rf

Julkaisijan osoite
Sosiaalilääketieteen yhdistys
c/o Paula Jääskeläinen
Snellmaninkatu 25 B 19b
00170 Helsinki

Yhdistyksen puheenjohtaja
Hannamaria Kuusio
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
PL 30
00271 Helsinki

Yhdistyksen sihteeri
Laura Pääkkö
sihteeri@socialmedicine.fi

Ilmestymisaikataulu
Neljä numeroa vuodessa (helmikuu, toukokuu, syyskuu
ja joulukuu)

Kirjapaino ja taitto
Kirjapaino Hermes Oy

Tämä julkaisu on saanut TSV:n kautta tieteellisen
julkaisuutoiminnan avustusta, jota opetus- ja
kulttuuriministeriö myöntää Veikkauksen
tuotoista

ISSN 0355-5097
Kirjapaino Hermes Oy 2020

Toiveet uudelle vuodelle

Lehden 57. vuosikerran, uuden vuoden ja vuosikymmenen alkaessa päätoimittajakin voi esittää toiveita, ja niitä on kolme.

Lehden edellisen numeron teemana oli ilmastokriisi ja kansanterveys (1). Kirjoitukset herättivät ansaittua mielenkiintoa ja lehden sisältöä oli tammikuun puoliväliin mennessä käyty lukemassa sähköisesti peräti 1000 kertaa. Olisi helppoa ajatella, että tiedelehtenä ympäristövastuumme olisi teemanumerolla kuitattu. Ei se kuitenkaan ole, vaan meidän täytyy edistää keskustelua aiheen ympärillä jatkossakin. Siksi ympäristö ja terveys -aiheiset kirjoitukset ovat edelleen tervetulleita lehteemme. Tulevaisuudelta toivon, että eri toimijat tutkimuksen ja tiedejulkaisemisen kentällä sekä sosiaali- ja terveydenhuollossa heräävät ympäristövastuuseen ja aktiivisesti tavoittelevat ympäristökuorman vähentämistä kaikessa toiminnassaan. Lehdillä suurin ympäristökuorma muodostuu lehden painattamisesta ja jakelusta. Tähän liittyen me aloitamme nyt, vaikkakin pienesti: tästä numerosta alkaen paperisen lehden saavat kiitokseksi ainoastaan kirjoitusten ”ykköskirjoittajat” ja muille kirjoittajille lähetetään sähköinen pdf-versio. Näin voimme pienentää painettujen lehtien määrää yli sadalla kappaleella vuosittain. Jatkossa tavoitteena on edistää lehtienvälisiä keskustelua siitä, voisivatko suomalaiset tiedelehdet siirtyä kokonaan sähköiseen julkaisemiseen. Jo nyt Sosiaalilääketieteen yhdistyksen jäsenet voivat ottaa käyttöönsä sähköisen luku-oikeuden, jolla pääsee käsiksi lehden kaikkiin kirjoituksiin viiveettä (2).

Sosiaalilääketieteen perintö pohjaa oikeudenmukaisuuden ja tasa-arvon tavoitteluun erityisesti eriarvoisuutta vähentämällä ja huono-osaisista huolehtimalla (3). Näiden arvojen vaaliminen ja edistäminen on yhteiskunnassa edelleen tarpeen. Kun sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjes-

telmä ja palvelut ovat yhä myllerryksessä, tulisi kaikkien osallistumisesta ja mukana pysymisestä huolehtimisen olla uudistusten keskiössä. Toivon kaikille muutokseen osallistuville toimijoille viisautta yhdistää paikallinen osaaminen, jo hyviksi havaitut toimintakäytännöt ja tarpeellinen kansallinen ohjaus kokonaisuudeksi, joka parhaalla mahdollisella tavalla vähentää niin kansalaisten kuin alueidenkin välistä eriarvoisuutta. Digitaalisia palveluja käyttöönottaessa tulee varmistaa, että niitä on mahdollista käyttää tuetusti tai tarvittaessa sähköisen palvelun voi korvata kasvokkaisella tapaamisella. Toisaalta on tärkeää huolehtia siitä, että digitaalisia palveluja kehitetään niillekin toimialoille ja sellaisiin palveluihin, joista ei ole odotettavissa suuria vientituloja tai Suomen uusinta menestystarinaa globaaleilla terveystarpeilla.

Päätoimittajana kolmas toiveeni liittyy keskustelukulttuuriin. Tieteelliseen toimintaan liittyy olennaisesti tutkijayhteisössä käyty julkinen keskustelu tutkimustuloksista. Nykypäivänä tutkijoilta edellytetään näkyvyyttä myös tiedeyhteisön ulkopuolella. Myös tutkijat kohtaavat julkisen keskusteluun pesiytynyttä tahallista loukkamista, provosoivaa kärjistämistä, tarpeetonta

vastakkainasettelua ja suoranaista vihapuhetta viestiessään tutkimuksistaan ja niiden tuloksista. Tieteellisenä lehtenä tehtävämme on edistää kunnioittavaa ja rakentavaa vuoropuhelua tutkimuksista niin tiedeyhteisössä kuin julkisessa keskustelussa. Toivon, että Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti on jatkossakin tärkeä yhteiskunnallinen keskustelija omalla alallaan. Siksi toivotankin erityisen tervetulleeksi kommentit ja kirjoitukset, joissa otetaan kantaa aiemmissa numeroissamme julkaistuihin teksteihin.

Toivotan kaikille kiinnostavaa vuotta lehtemme parissa,

RIIKKA LÄMSÄ, *päätoimittaja*

LÄHTEET

- (1) SLA. Teemanumero: Ilmastokriisi – kohti kestäväää kansanterveyttä. Luettu 20.1.2020. <https://journal.fi/sla/issue/archive>
- (2) SLY. Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti SLA Luku-oikeudet. Luettu 20.1.2020. <http://www.socialmedicine.fi/sla>
- (3) Lämsä R, Partanen V-M. Sosiaalilääketiede: mitä se on ja mihin menossa? *Sosiaalilääk Aikak* 2018; 55: 71–75. <https://doi.org/10.23990/sa.68988>